

Publikace, kterou právě držíte v ruce, navazuje na úspěšnou příručku pro širokou veřejnost „Co dělat ... aneb kapesní průvodce krizovými situacemi doma i v zahraničí“. Zatímco tato příručka byla určena pro obyvatelstvo, publikace s názvem „Co dělat ... Povodeň“ je první z příruček určených obcím, kteří jsou odpovědní za připravenost na mimořádné události, krizové situace a jejich řešení, ochranu obyvatelstva i udržení obnovitelného rozvoje obce.

Jako pomocník a praktický průvodce je publikace zpracována především pro potřeby menších obcí při přípravě a řešení povodňových situací. Měla by pomoci v rychlé orientaci řízením ochrany před povodněmi a povinnostmi obce, které jsou dány právními předpisy České republiky.

Přestože je příručka průvodcem zákonem stanovených povinností obce, nelze ji považovat (pouze) za odborný technický text, neboť je obohacena o praktické poznatky lidí, kteří se v praxi s těmito situacemi setkávají.

Příručka je členěna do tří hlavních oddílů, podle její praktické využitelnosti v jednotlivých etapách řízení protipovodňové ochrany.

- 1. **PREVENCE A PŘIPRAVENOST** str. 6
- 2. **REAKCE NA VZNIK POVODNĚ** str. 41
- 3. **OBNOVA ÚZEMÍ** str. 42

V každé podkapitole je obsažen základní legislativní rámec a na následující dvoustraně otázky a odpovědi k danému tématu. V každé kapitole jsou symbolem klíče označeny stěžejní pojmy, ke kterým lze v případě potřeby vyhledat i vytisknout podrobnější informace nebo paragrafované znění příslušného právního předpisu. A jak na to? Tyto informace jsou jednoduše vyhledatelné po zadání příslušného numerického klíče (jejich seznam je také součástí každé kapitoly) na internetových stránkách projektu:

www.codelat.info

Text je také doplněn o tzv. QR kódy, které zabezpečují dostupnost doplňujících informací a klíčových slov pomocí „QR code technology“ – mobilní internet.

Obecně k povodním

První záznamy o povodních na našem území jsou dokumentovány od začátku 12. století. Česká republika má hydrografickou síť o délce přibližně 85 tisíc kilometrů.

Povodeň je přechodné výrazné zvýšení hladiny vodního toku nebo jiných povrchových vod, při kterém již voda zaplavuje území mimo koryto vodního toku, nebo dočasně v důsledku vydatných srážek nemůže z území dostatečně odtékat a působí tím škody.

Typy povodní:

1) Přírozené

- Prudké tání sněhové pokrývky
- Dlouhotrvající deště
- Přívalové deště
- Ucpání vodního toku plujícími krami (zimní, jarní)

2) Zvláštní (jiné vlivy)

- Vzniklé poruchou vodního díla (protržení)
- Nouzovým řešením situace na vodním díle

Právní základ ochrany před povodněmi

Základním právním předpisem je zákon č. 254/2001 Sb., o vodách.

Klíč	Klíčové slovo
1001	Povodeň
1002	Typy povodní
1003	Zákon o vodách

Desatero k prevenci a připravenosti

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)

- Desatero je obecně považováno jako návod pro způsob života a jednání.
- Desatero je v evropské kultuře i mimo okruh náboženství považováno často za „etické minimum“.
- Desatero v prevenci a připravenosti v povodňové ochraně není seznam nařízení.

Bod zlomu – podcenění rizika povodní

K ochraně zdraví a majetku vašich obyvatel buďte připraveni. Finální zodpovědnost je na vás ...

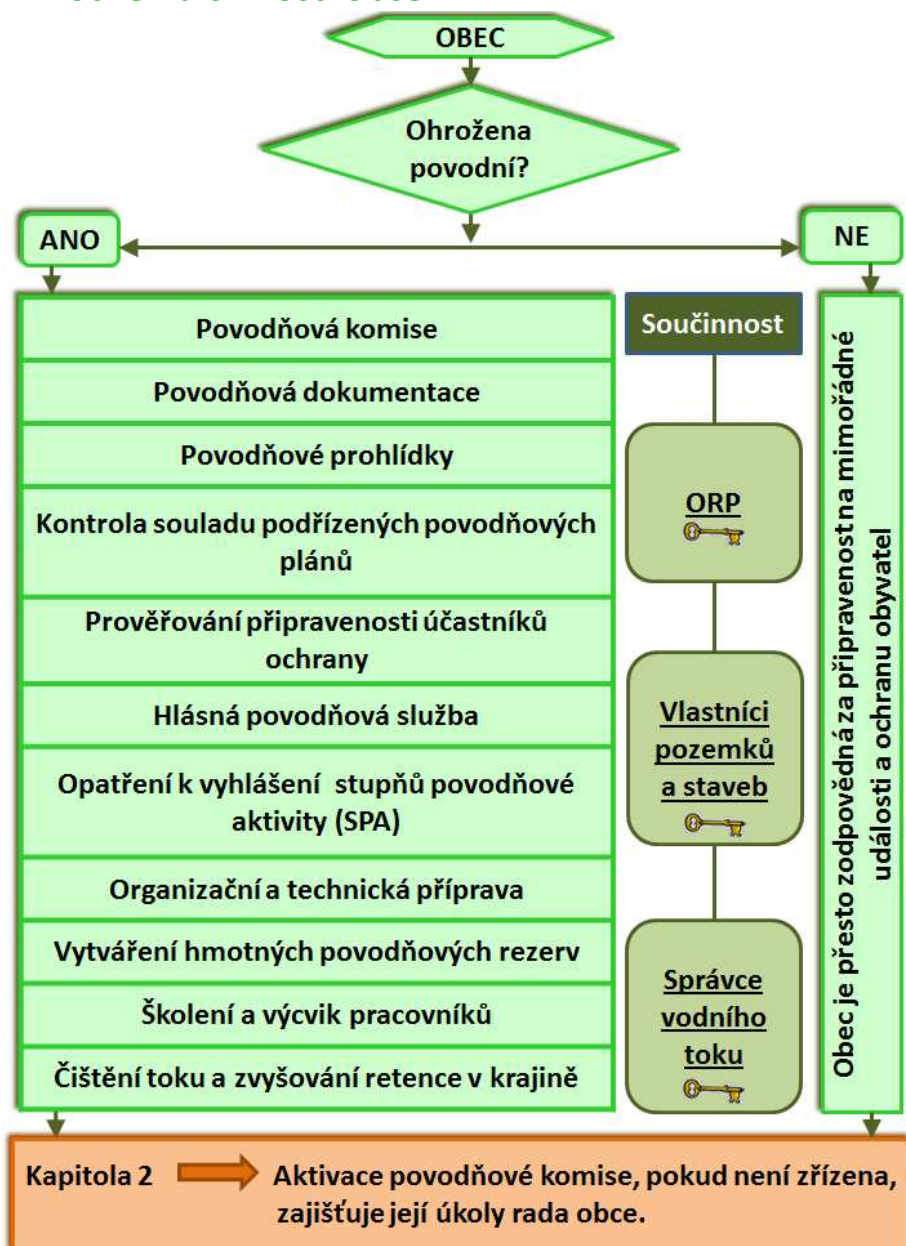
Obsah

1. PREVENCE A PŘIPRAVENOST

1.1	Schéma činností obce	11
1.2	Ochrana před povodněmi	13
1.3	Úkoly obce v období mimo povodeň	17
1.3.1	Povodňové orgány	21
1.3.2	Povodňová dokumentace obce.....	25
1.3.3	Opatření k vyhlášení SPA	29
1.3.4	Další opatření v rámci prevence a připravenosti.....	33
1.4	Ostatní účastníci ochrany před povodněmi a jejich povinnosti ...	37
1.5	Obec s rozšířenou působností – kompetence k obcím	41
1.6	Náklady na prevenci a připravenost	45

1. PREVENCE A PŘIPRAVENOST

1.1 Schéma činností obce

1. PREVENCE A PŘIPRAVENOST

Klíč	Klíčové slovo
1005	ORP – součinnost s obcí
1006	Vlastníci pozemků a staveb – součinnost s obcí
1007	Správce vodního toku – součinnost s obcí

1.2 Ochrana před povodněmi

Ochrana před povodněmi jsou opatření k předcházení a zamezení škod při povodních na životech a majetku občanů, společnosti a na životním prostředí, prováděná především systematickou prevencí a realizováním přípravných opatření v rámci připravenosti obce na povodně.

Ochrana před povodněmi

- Ochrana před povodněmi 🔑 se zajišťuje již v období mimo nebezpečí povodně, je zaměřena na předcházení (prevenci) a zvládnutí povodňového rizika. 🔑
- Opatření přijímaná a také realizovaná v období mimo povodně jsou označována jako přípravná povodňová opatření. 🔑 Ta zajišťují schopnost včasné a adekvátní reakce účastníků ochrany před povodněmi.
- Preventivní opatření – ochrana před povodněmi je zajišťována systematickou prevencí.

Klíč	Klíčové slovo
1009	Ochrana před povodněmi
1010	Povodňové riziko
1011	Přípravná povodňová opatření

Ochrana před povodněmi

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Je možné získat vymezení oblastí povodňových rizik?

MŽP na webových stránkách www.povis.cz zveřejnilo metodiku tvorby map povodňového nebezpečí a povodňových rizik. Ta je určena všem odborníkům, pracovníkům státní správy a samosprávy, kteří budou zpracovateli nebo uživateli map povodňového nebezpečí a povodňových rizik a plánů, jak zvládat efektivně rizika vyplývající z povodňového nebezpečí.

Pro obce a jejich povodňové orgány je tato metodika důležitá zejména pro získání podkladů a informací o potřebách a rozsahu opatření proti vzniku povodňových škod a představuje schéma postupů zaměřených na ohrožená území.

Kde najít další informace o povodňové problematice?

V dnešní době elektronické komunikace, lze nejaktuálnější data získat zejména prostřednictvím internetu a to například:

- Ministerstvo životního prostředí (www.mzp.cz)
- Portál IS pro veřejnou správu – VODA (voda.gov.cz)
- ČHMÚ (www.chmi.cz)
- dotčené Podniky povodí

Jaký je rozdíl mezi preventivními a přípravnými opatřeními?

Preventivními opatřeními jsou myšlena opatření, kterými lze v budoucnu při případné povodni zmírnit její škodlivé účinky, snížit škody na majetku a zdraví lidí (vzdělávání, čištění říčních koryt, atd.). Přípravná opatření jsou sice také prováděna ještě před vznikem povodně, ale znamenají už konkrétní přípravu na aktuální hrozící povodeň (např. pytle s pískem).

Je jejich rozdělení důležité?

Důležitost rozdělení opatření na preventivní a přípravná spočívá spíše v nutnosti si tento rozdíl uvědomit a vnímat správně terminologii, která je obsažena v právních předpisech a využívána odborníky v praxi.

Co znamená pojem „extrémní povodeň“?

Směrodatné limity 3. SPA jsou vzhledem k možnému rozsahu povodňových průtoků stanoveny většinou relativně nízko. Při překročení 3. SPA již nelze extremitu povodně dále rozlišovat, přestože její rozsah nad 3. SPA může být ještě značný. ČHMÚ pro vyjádření extremity a nebezpečnosti povodně používá pro hlásné profily pojem „extrémní povodeň“, jehož velikost stanovil jednotně na úrovni Q_{50} .

1.3 Úkoly obce v období mimo povodeň

Pokud v územním obvodu obce existuje možnost vzniku povodně (z historických zkušeností apod.), má obec v období mimo povodeň za úkol zejména důslednou přípravu na povodňové situace a zabezpečení všech činností s tím souvisejících.

Úkoly obce jako povodňového orgánu

- Možnost zřízení povodňové komise
- Zpracování povodňové dokumentace
- Provádění povodňových prohlídek
- Prověřování připravenosti účastníků ochrany
- Předpovědní a hlásná povodňová služba
- Opatření k vyhlášení SPA a vymezení limitů
- Organizační a technická příprava
- Vytváření hmotných povodňových rezerv

Obecně lze konstatovat, že obci zůstává odpovědnost za plnění opatření v ochraně obyvatelstva před mimořádnými událostmi i v případech, kdy nemá zřízenou povodňovou komisi a nezpracovává povodňovou dokumentaci, a tudíž musí vždy počítat s možností vzniku povodně a měla by vést alespoň povodňovou knihu.

Klíč	Klíčové slovo
1013	Povodňová komise
1014	Prověřování připravenosti účastníků ochrany
1029	Povodňová dokumentace
1015	Povodňové prohlídky
1016	Hlásná povodňová služba
1033	Opatření k vyhlášení SPA a vymezení směrodatných limitů
1034	Vytváření hmotných povodňových rezerv
1034	Organizační a technická příprava
1017	Předpovědní povodňová služba

Úkoly obce v období mimo povodeň

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Jak zjistit zda na území obce existuje možnost vzniku povodně?

Tuto možnost si lze ověřit z různých historických pramenů v obci (např. kroniky) nebo z příslušných povodňových rizikových map vztahujících se k danému území, případně se informovat u dotčeného státního podniku povodí (např. Povodí Vltavy). Je třeba ovšem nepodceňovat riziko bleskových přívalových povodní, jejichž výskyt nemusel být zatím na území dané obce nikdy zaznamenán.

Musí obec provádět úkoly dle vodního zákona, pokud se nenachází v záplavovém území?

Pokud na území obce není zaznamenáno zvýšené riziko vzniku jakéhokoliv typu povodně, obec se nenachází v záplavovém území ani jí neprotéká žádný byt drobný tok, obec nemůže být nucena tato opatření provádět. Existují však typy povodní, u kterých nelze stoprocentně říci, zda vzniknout nemohou. Proto v zájmu obecné odpovědnosti obce za životy a zdraví lidí, majetek a v neposlední řadě i životní prostředí, je třeba být na toto možné riziko připraven a v rámci prevence mít

připravenou alespoň povodňovou knihu a znát obecné povinnosti související s ochranou před povodněmi.

Kdo nese hlavní odpovědnost za přípravu v oblasti ochrany před mimořádnými událostmi?

Povinnosti za přípravu obce na mimořádné události a ochranu obyvatel nesou vždy orgány obce a to nejen v případě povodní, ale jakékoliv mimořádné události. Protože starosta obce zastupuje obec navenek, je to především starosta, na jehož hlavu tato povinnost padá v očích veřejnosti. Proto nepodceňujte své povinnosti a dbejte na důslednou přípravu obce milí starostové!

Jaký je rozdíl mezi předpovědní a hláskou povodňovou službou?

Předpovědní povodňová služba je zajišťována ČHMÚ ve spolupráci se správci povodí a zajišťuje informace povodňovým orgánům a dalším účastníkům povodňové ochrany o nebezpečí vzniku povodně a dalším vývoji. Oproti tomu hláská povodňová služba je organizována povodňovými orgány obcí, které informuje o vývoji povodňové situace pro varování obyvatelstva a předává zprávy a hlášení potřebné k vyhodnocování a k řízení ochrany před povodněmi. K zabezpečení hláské povodňové služby mohou povodňové orgány zřídit v případě potřeby hlídkovou službu.

1.3.1 Povodňové orgány

Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace na území obcí, kterou zabezpečují povodňové orgány obce. Ty jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností.

Povodňové orgány obcí mimo období povodně

- Orgány obcí
- V Praze orgány městských částí

Je-li v územním obvodu obce možnost vzniku povodní

- Rada obce může k plnění úkolů ochrany před povodněmi zřídit povodňovou komisi.
- Předsedou povodňové komise obce je starosta obce a ten zároveň jmenuje i její členy.
- Povodňová komise obce se aktivuje, když nebezpečí povodně přerůstá v povodeň.
- Pokud povodňová komise zřízena není, činnost povodňové komise zajišťuje rada obce.

Vodoprávní úřad v obci – obecní úřad vykonávající státní správu pro oblast vodního hospodářství dle vodního zákona.

Klíč	Klíčové slovo
1019	Povodňové orgány v období mimo povodeň
1013	Povodňová komise
1020	Vodoprávní úřad

 1021

Povodňové orgány

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Musí mít obec zřízenou povodňovou komisi obce?

Zřízení povodňové komise na úrovni obce zákon neukládá, ale umožňuje. Rada obce tedy může povodňovou komisi zřídit dle vlastního uvážení na základě předchozích zkušeností či historické znalosti rizik a ohrožení plynoucích z povodní. Pokud rada obce povodňovou komisi nezřídí, její úlohu v době povodní vykonává sama. V obcích, kde se rada obce nevolí, přebírá její pravomoc sám starosta.

Jaké je přesné vymezení povodňových orgánů obce?

Povodňovými orgány v době mimo povodeň jsou orgány obce, tedy: starosta, zastupitelstvo, obecní úřad, rada obce a případně zvláštní orgány obce. V době povodně je povodňovým orgánem povodňová komise, není-li komise zřízena, tak její povinnosti vykonává rada obce. Pokud v obci rada obce není, její pravomoci přebírá starosta obce.

Jaký je rozdíl mezi povodňovými orgány obce a vodoprávním úřadem?

Vodoprávním úřadem je pověřený obecní úřad, který má ve své působnosti oblast vodního hospodářství dle

vodního zákona. Povodňové orgány jsou orgány obce, které mají ve své působnosti pouze oblast ochrany před povodněmi dle vodního zákona.

Kdo tedy vykonává úkoly obce v přípravě na povodňové situace?

Přípravu na povodňové situace na území obce mají na starosti povodňové orgány obce dle vodního zákona, tedy orgány obce.

Jakým způsobem jsou vydávána opatření přijímaná povodňovými orgány obce?

V období mimo povodeň jsou rozhodnutí povodňových orgánů obcí vydávána podle správního řádu nebo jiným opatřením podle obecně závazných právních předpisů. V době povodně mohou povodňové orgány obcí činit opatření a vydávat operativní příkazy k zabezpečení ochrany před povodněmi, v odůvodněných případech i nad rámec povodňových plánů. Tyto příkazy nejsou rozhodnutím podle správního řádu a není proti nim opravný prostředek. Všechna vydaná opatření a vydané příkazy se zapisují do povodňové knihy. Za vyhlášeného krizového stavu jsou tato opatření opatřeními krizovými a rovněž se na ně správní řád nevztahuje.

1.3.2 Povodňová dokumentace obce

Účelem zpracování dokumentace je zejména:

- podrobné rozdělení úkolů a činností při provádění opatření k ochraně před povodněmi, postup zajištění včasných informací nebo příprava zabezpečení záchranných a likvidačních prací (povodňový plán);
- zabezpečení průkazných a objektivních záznamů o provedených opatřeních k ochraně před povodněmi, o průběhu a způsobu řešení povodně, o příčině vzniku a velikosti škod atd. (povodňová kniha a závěrečná zpráva).

Povodňová dokumentace

- Povodňový plán
- Povodňová kniha
- Závěrečná zpráva

Povodňový plán je významným koordinačním dokumentem usnadňujícím obci reakci na vznik povodně. Jeho zpracování je na posouzení každé obce, ale jeho neexistence neodůvodňuje neplnění dalších protipovodňových opatření vyplývajících z vodního zákona.

Klíč	Klíčové slovo
1022	Povodňový plán
1023	Povodňová kniha
1024	Závěrečná zpráva

 1025

Povodňová dokumentace obce

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Proč je zpracování dokumentace pro obce důležité?

Protože v případě nastalé povodňové situace je to obec, potažmo její orgány, kdo je zodpovědný za ochranu před povodněmi a dokumentace ulehčí obci činnosti související s řešením těchto situací. Pokud tedy obec nemá zpracován povodňový plán a na jejím území se vyskytne povodeň, je dobré, aby byla připravena alespoň povodňová kniha. Její příprava není náročná, ale její důležitost při zpracování závěrečné povodňové zprávy a následné obnově po povodni je velká.

K čemu slouží údaje v povodňové knize?

Údaje v povodňové knize slouží nejen jako podklad pro závěrečnou zprávu, ale správně vedená povodňová kniha je dokladem starosty při podání stížnosti případně trestního oznámení k postupu povodňové komise obce nebo jimi přijatých opatření. Jedná se o pracovní deník, do kterého zapisují odpovědné osoby (člen povodňové komise) k tomu pověřené starostou obce. K identifikaci zapisujícího musí být každý zápis podepsán. Zprávám se přiděluje evidenční číslo (obdoba čísla jednacího) a uvádí se, kde a jak je zpráva založena.

Musí mít obec zpracovaný povodňový plán v digitální podobě?

Je na obci, zda povodňový plán bude mít zpracován v digitální podobě nebo si ponechá stávající podobu. MŽP podporuje zpracování digitálních povodňových plánů vč. výstavby varovacích prvků v rámci protipovodňové ochrany obcí dotačními programy. Aplikace Digitální povodňový plán (dPP) je propojená na všech úrovních od dPP obce až po dPP ČR, zajišťuje přímý přístup k informacím podřízených povodňových plánů a umožňuje na všech úrovních zastupitelnost činnosti podřízené povodňové komise. Digitální povodňový plán obce je zpracováván většinou za úzké spolupráce s digitálním povodňovým plánem ORP.

Jak často je třeba povodňový plán aktualizovat?

Povodňový plán obce by měl být prověřován každý rok, doporučuje se před jarním táním, kdy je riziko povodní nejvyšší. Prověřuje se aktuálnost v něm uvedených údajů, především spojení na povodňové orgány, složky IZS, orgány krizového řízení a další účastníky ochrany před povodněmi. Tato prověření je nutné dokladovat (změnové listy), při potřebě úpravy nebo doplnění plánu je toto nutné provést neprodleně.

1.3.3 Opatření k vyhlášení SPA

V souvislosti s možností vyhlášení stupňů povodňové aktivity je třeba provést další související opatření vyplývající ze zákona a vědět z jakých podkladů a informací tato opatření vycházejí.

SPA a směrodatné limity

- Stupně povodňové aktivity
- Směrodatné limity
- Hlásné profily
- Pomocné hlásné profily
- Předpovědní povodňová služba
- Hlásná povodňová služba
- Lokální výstražné systémy (LVS)
- Stanovení záplavových území
- Omezení v záplavových územích

Klíč	Klíčové slovo
1026	Stupně povodňové aktivity
1027	Směrodatné limity
1028	Hlásné profily
1029	Pomocné hlásné profily
1017	Předpovědní povodňová služba
1016	Hlásná povodňová služba
1030	Lokální výstražné systémy (LVS)
1031	Záplavová území
1032	Omezení v záplavových územích

Opatření k vyhlášení SPA

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Je vymezené záplavové území jediným územím v obci, na kterém může dojít k povodni?

Vrátíme-li se k obecné definici povodně, tak zjistíme, že povodní není jen vylití řeky z koryta nebo protržení hráze vodního díla, ale zahrnuje i bleskové povodně v místech odkud voda nemůže jednoduše přirozeně odtékat nebo dokonce vážné případy prasknutí velkokapacitního vodovodního potrubí a podobné nepředvídatelné situace.

Jak lze získat příspěvky na budování lokálních výstražných systémů?

Pamatuje na to Operační program životního prostředí konkrétně prioritní osa 1. - oblast 1.3. Omezování rizika povodní, podoblast 1.3.1. Zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany, kde je možné získat dotaci až 90 % způsobilých nákladů na budování či modernizaci LVS. Aktuální termíny výzev je možné sledovat na www.opzp.cz (složka „Nabídky dotací“, dokument „Harmonogram výzev“) najdete zde i informace kdo a kdy může o dotace žádat a jak se žádostí postupovat (složka „Stručně o OPŽP“, odkaz „Prioritní osa 1“).

Musí obec organizovat hláskou povodňovou službu, když má v hláském profilu automatickou vodoměrnou stanici?

Na automatizované systémy měření a přenosu údajů z hláského profilu (kategorie A nebo B) nelze plně spoléhat. Zvláště za povodní dochází k nečekaným výpadkům a poruchám. Za povodní musí obec zajistit sledování a kontrolu hláského profilu (tj. odečtení vodního stavu na vodotečné lati, porovnání s údajem ve webové prezentaci a kontrolu měrného profilu, zda měření není ovlivněno např. vzdutím vody z důvodu překážky na toku). V případě potřeby musí zřídit hlídkovou službu pro náhradní způsob zajištění a hlášení údajů na s.p. Povodí resp. ČHMÚ. Doporučená četnost kontroly hláského profilu A nebo B je 1x denně při dosažení 1. SPA nebo výstraže ČHMÚ, 2x denně při dosažení nebo vyhlášení 2. SPA a 3x denně nebo častěji při dosažení nebo vyhlášení 3. SPA.

Jakými způsoby lze v obci zajistit hlídkovou službu?

Hlídková služba slouží k zabezpečení hláské povodňové služby a zpravidla je zajišťována například Městskou policií, Sborem dobrovolných hasičů, členy povodňové komise nebo občany žijícími v blízkosti toku.

1.3.4 Další opatření v rámci prevence a připravenosti

Organizační a technická příprava – přípravná ke zmírnění průběhu povodně a jejích škodlivých následků. Zabezpečení spojení, odpovědnosti, postupů a konkrétních opatření.

(př. personální obsazení povodňové komise, její materiálně technické vybavení, informace, příprava na evakuaci,...)

Vytváření hmotných povodňových rezerv – Zabezpečení různého vybavení, potřebného při povodni nebo následné obnově k zajištění základních funkcí v území a obnovení udržitelného rozvoje. (př. zajištění vysoušečů, písku,...)

Další opatření

- Organizační a technická příprava
- Vytváření hmotných povodňových rezerv

Klíč	Klíčové slovo
1048	Organizační a technická příprava

 1034

Další opatření v rámci prevence a připravenosti

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Jaká jsou nejdůležitější opatření v rámci organizační a technické přípravy?

Všechna opatření v rámci organizační přípravy tvoří jednotný celek, který přispívá ke kvalitní připravenosti na povodně. Zdůraznit je třeba zejména důsledné aktualizace kontaktních informací správců vodních toků a dalších důležitých účastníků a organizací potřebných k řešení povodňové situace.

Jak postupovat při vytváření hmotných povodňových rezerv?

V rámci přípravy na povodně je třeba určit, co je povodní v obci zasaženo ohroženo – lidské životy a zdraví, majetek nebo životní prostředí a jaká technika, resp. síly a prostředky bude potřeba pro provedení protipovodňových opatření a záchranných a likvidačních prací. Jedná se o vozidla, stroje, čerpací technika, vysoušeče a další vybavení (lopaty, kolečka, desinfekční prostředky, atd.) JSDH obce, která je určena k provádění záchranných prací při řešení mimořádných událostí. Potřebné vybavení obec pořizuje z vlastních finančních prostředků, může využít grantové programy a dotační

tituly kraje nebo např. MŽP, MZe. Pro zajištění technických prostředků lze uzavřít smlouvy či dohody s organizacemi, které mohou přispět při řešení povodňových situací s konkrétním výčtem okamžitě dostupných prostředků a mechanizace.

Humanitární pomoc, může být poskytnuta obcí, občany, neziskovými organizacemi, ale je možné si humanitární pomoc vyžádat u příslušné obce s rozšířenou působností. Zásoby pro humanitární pomoc slouží pro první období krizové situace (3 dny) k zajištění nezbytných životních potřeb fyzických osob, které vlivem krizové situace zůstaly bez potřebných věcných prostředků nutných k přežití a které nebyly evakuovány a zůstaly v zasaženém místě k ochraně osobního a společného majetku nebo k zamezení vzniku dalších škod na něm. Jejich vyžádání se předpokládá v situacích, kdy příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo určená obec není schopna tyto prostředky poskytnout z vlastních připravených zdrojů.

1.4 Ostatní účastníci ochrany před povodněmi a jejich povinnosti

Při ochraně před povodněmi na území obce je třeba myslet i na ostatní účastníky, jimiž jsou vlastníci pozemků a staveb v záplavovém území a správci vodních toků, a organizovat a prověřovat jejich připravenost.

Vlastníci pozemků a staveb

- Zajišťují nezhoršování odtokových podmínek a průběh povodně
- Vlastníci movitého majetku ve vodních tocích nebo v záplavových územích jsou povinni dbát o jeho umístění tak, aby nebránil odtoku velkých vod nebo nebyl odplaven

Správci vodních toků

- Zpracovávají odborná stanoviska k povodňovým plánům obcí
- Navrhují příslušným orgánům, aby uložily potřebná opatření na ochranu před povodněmi

Klíč	Klíčové slovo
1014	Organizace a prověřování přípravy ostatních účastníků ochrany
1035	Vodní toky
1005	ORP – součinnost s obcí
1006	Vlastníci pozemků a staveb – součinnost s obcí
1007	Správce vodního toku – součinnost s obcí

Ostatní účastníci ochrany před povodněmi a jejich povinnosti

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Jakým způsobem organizovat a prověřovat připravenost ostatních účastníků ochrany před povodněmi?

Jakým způsobem lze vyzvat vlastníky pozemků a staveb k odstranění předmětů a zařízení, které mohou zhoršit průběh povodně?

Na základě povodňových prohlídek mohou povodňové orgány vyzvat vlastníky pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území k odstranění těch předmětů a zařízení, které mohou zhoršit odtokové poměry nebo ucpat koryto níže po toku. Pokud tito vlastníci výzvy ve stanovené lhůtě neuposlechnou, uloží takovou povinnost nařízením. Za nesplnění této povinnosti hrozí vlastníkovu pokuta až 500 000 Kč.

1.5 Obec s rozšířenou působností – kompetence k obcím

Povodňové orgány obcí jsou ze zákona podřízeny povodňovému orgánu příslušné obce s rozšířenou působností (ORP). Ty mají vůči obcím řadu povinností.

Povinnosti povodňových orgánů

ORP vůči obcím

- Potvrzují soulad věcné a grafické části jim předložených povodňových plánů obcí s povodňovým plánem správního obvodu obce s rozšířenou působností
- Organizují provádění povodňových prohlídek
- Prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů
- Organizují odborná školení a výcvik pracovníků povodňových orgánů obcí a účastníků ochrany před povodněmi

Klíč	Klíčové slovo
1005	ORP – součinnost s obcí
1022	Povodňový plán
1037	Soulad věcné a grafické části povodňového plánu
1014	Připravenost účastníků ochrany
1038	Odborné školení a výcvik pracovníků povodňových orgánů
1015	Povodňové prohlídky

Obec s rozšířenou působností – kompetence k obcím
OTÁZKY A ODPOVĚDI

Jak často má obec nárok na odborná školení
pracovníků povodňových orgánů od obce s rozšířenou
působností?

Jak spolupracuje obec a ORP na provádění
povodňových prohlídek?

1.6 Náklady na prevenci a připravenost

Připravenost na povodně sebou nese řadu plánovaných i mimořádných nákladů, které mohou být hrazeny z různých prostředků:

- obce mohou činit opatření k přímé ochraně majetku na svém území ;
- náklady na zabezpečovací práce na vodních tocích nesou správci vodních toků a zabezpečovací práce na vodních dílech nesou vlastníci těchto vodních děl.
- Další náklady mohou nést i PO a FO v rámci ochrany vlastního majetku.

Náklady obce na opatření na ochranu před povodněmi

- Obce si hradí opatření na ochranu před povodněmi sami ze svého rozpočtu, ale mohou požádat o příspěvky a být částečně hrazeny z následujících zdrojů:
 - stát a kraje
 - dotace
 - vlastníci majetku, který je těmito opatřeními chráněn.

Klíč	Klíčové slovo
1040	Náklady obce na opatření na ochranu před povodněmi
1041	Povodňové zabezpečovací práce
1042	Náklady PO a FO
1043	Příspěvky na opatření

1. PREVENCE A PŘIPRAVENOST

Náklady na prevenci a připravenost

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Jaké projekty ochrany před povodněmi jsou podporovány v rámci dotačního programu MŽP?

- Budování a modernizace systému předpovědní a hlásné povodňové služby a výstražných systémů ochrany před povodněmi.
- Investiční podpora zpracování digitálních povodňových plánů a mapových podkladů o povodňovém nebezpečí a povodňovém riziku.
- Úprava koryt přírodě blízkým způsobem v současně zastavěných územích obcí, výstavba poldrů.

Jak snížit povodňové škody v obci?

K eliminaci škod je nutné riziko povodně na území obce včas rozpoznat, být obezřetný a nepodceňovat varovná hlášení ČHMÚ, množství srážek a údaje o stavu vody z hlásných vodoměrných stanic a včas vyhlásit odpovídající SPA. Pokud lze, vycházejte ze zkušeností z minulých povodní, kdy výška hladiny v daném místě vodního toku a v dostatečné vzdálenosti před obcí odpovídá rozsahu zaplaveného území obce (např. na vodoměrné tyči, ale může to být i vlastní „pomocná“ značka na vhodném stavebním objektu). Nezapomeňte varovat starosty obce po toku. Znalost zaplaveného

1. PREVENCE A PŘIPRAVENOST

území vč. časového průběhu umožňuje starostovi varovat a informovat ty, jichž se povodeň bude dotýkat a umožní jim učinit potřebná preventivní opatření k eliminaci škod.

Jak žádat o příspěvky na opatření proti povodním?

V jakém rozsahu a jak plánovat prostředky na opatření v rámci ochrany před povodněmi?

Jak žádat vlastníky majetku, který je chráněn opatřeními obce v ochraně před povodněmi, o příspěvek na tato opatření?

Obsah

2. REAKCE NA VZNIK POVODNĚ

- 2.1 Úkoly orgánů obce
- 2.2 Povinnosti ostatních účastníků při řešení povodňové situace
- 2.3 Informování o probíhající povodni (vyrozumění)
- 2.4 Vyhlášení SPA
- 2.5 Sledování stavu vodního toku
- 2.6 Prognózy průběhu povodně (ČHMÚ + Povodí)
- 2.7 Analýzy postiženého území (co je zaplaveno, co lze zachránit, jak,...)
- 2.8 Informování v průběhu povodně (stav hladiny, povodňové vlny, havárie, informování obyvatelstva,...)
- 2.9 Opatření ochrany obyvatelstva (varování, evakuace, nouzové přežití,...)
- 2.10 Protipovodňová opatření (jaká, kdo nařizuje, provádí,...)
- 2.11 Záchrané a likvidační práce (součinnost)
- 2.12 Humanitární pomoc
- 2.13 Nasazení sil a prostředků
- 2.14 Vedení dokumentace
- 2.15 Možnost vyhlášení krizového stavu (vznik KS)

Obsah

3. OBNOVA

- 3.1 Konec povodně
- 3.2 Opatření k obnově území
- 3.3 Identifikace a evidence vzniklých škod
- 3.4 Hlášení škod
- 3.5 Odstraňování škod
- 3.6 Financování obnovy po povodni